

การจัดการความรู้ เรื่อง การใช้ Project based-learning ในการจัดการเรียนรู้
รายวิชาการพยาบาลชุมชน สาขาการพยาบาลชุมชน
คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ความหมาย

Project based-learning คือ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลชุมชน (ทฤษฎี) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะ โดยผ่านการทำงาน ซึ่งผู้เรียนจะต้องทำงานเป็นทีม ช่วยกันค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและใช้ประสบการณ์ในชีวิตจริง คิดสร้างสรรค์ในการทำงาน รวมทั้งเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงศักยภาพจากการเรียนรู้

Project based-learning เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ของตนเอง เป็นการเรียนรู้มาจากการปฏิบัติจริง ตั้งแต่การได้รับความรู้ไปจนถึงการลงมือปฏิบัติ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ สามารถประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม มีการทำงานร่วมกันทุกขั้นตอน ฝึกอบรมผู้นำ ผู้ตาม การยอมรับและรับฟังผู้อื่นเป็นผู้นำตนเองในการเผชิญกับปัญหาและการแก้ไขปัญหา การเผชิญกับบริบทต่างๆ ผู้เรียนต้องศึกษาและเรียนรู้ เมื่อได้พบกับบริบทหรือสังคมอื่นที่เปลี่ยนไปผู้เรียนต้องรู้จักปรับตัวยืดหยุ่นกับสถานการณ์ สามารถปรับตัวเพื่อพร้อมการเปลี่ยนแปลง และมีความยืดหยุ่น จึงส่งผลให้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

1. การเตรียม

1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ (มคอ.3) โดยการมอบหมายเป็นชิ้นงานให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียน

1.2 จัดเตรียมข้อมูล/ตัวอย่างข้อมูลภาวะสุขภาพ แหล่งข้อมูล และตัวชี้วัดทางสุขภาพที่สำคัญ เพื่อเป็นตัวอย่างสถานการณ์ทางสุขภาพสำหรับการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชน

2. การจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชน

2.1 มอบหมายให้นักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลภาวะสุขภาพที่สำรวจได้หรือที่มีอยู่ในสถานการณ์ตัวอย่าง และเทียบกับตัวชี้วัดทางสุขภาพ เพื่อระบุปัญหาสุขภาพที่ไม่ผ่านเกณฑ์

2.2 นักศึกษานำปัญหาสุขภาพไปจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตามหลักการวินิจฉัยชุมชน โดยพิจารณาจากขนาดของปัญหา ความรุนแรงของปัญหา ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหา และความร่วมมือของชุมชนในการแก้ไข

2.3 นักศึกษานำผลการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มาใช้วางแผนแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชน โดยการเขียนโครงการให้ครอบคลุมองค์ประกอบตามที่กำหนดในรายวิชา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มคอยให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2.4 นักศึกษาดำเนินกิจกรรมตามแผนงานโครงการ โดยมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบแก่นักศึกษาแต่ละคน และมีอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มเป็นผู้ควบคุมกำกับการดำเนินกิจกรรม

2.5 นักศึกษาประเมินผลการดำเนินโครงการตามตัวชี้วัดโครงการ รวมถึงผลกระทบที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ที่เกิดต่อบุคคลและชุมชน

3. การประเมินโครงการ

3.1 นักศึกษาประเมินโครงการตามกรอบแนวคิด CIPP Model และประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินโครงการ

3.2 นักศึกษานำเสนอผลการดำเนินโครงการ สรุปปัญหาอุปสรรคและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการครั้งต่อไป

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Project based-learning

1. ทักษะการทำงานเป็นทีม

- มีการกำหนดบทบาทภายในกลุ่ม ทำให้เกิดการปลูกฝังความรับผิดชอบ ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม

- มีการทำงานในกลุ่มอย่างดี เพราะผู้เรียนแบ่งกลุ่มและมอบหมายหน้าที่กันเองตามความสนใจ และมีส่วนร่วมในผลงานกลุ่ม

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา

- ผู้เรียนที่ไม่มีความชำนาญหรือประสบการณ์ทำงานจะเกิดการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

3. ทักษะนำเสนอผลงาน

- ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นักศึกษากล้าแสดงออกมากขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากนักศึกษามีโอกาสได้โต้แย้ง ชี้แจง และวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ส่งผลให้เกิดการตกผลึกทางความรู้ ทั้งผู้ฟังและผู้นำเสนอ